

Lietuvos SOLVIT centro 2016 m. veiklos ataskaita

1. Apie SOLVIT

SOLVIT padeda Europos Sąjungos (ES) piliečiams ir įmonėms išspręsti problemas, kai kitos ES šalies valdžios institucijos neužtikrina ES jiems suteikiamų teisių. Šias neformalaus problemų sprendimo paslaugas teikia nacionalinės administravimo institucijos kiekviename ES šalyje, Islandijoje, Lichtenšteine, Norvegijoje. SOLVIT remia Europos Komisija. Šio tinklo paslaugos yra nemokamos. Lietuvos SOLVIT centras veikia Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos Europos Sąjungos reikalų departamente.

SOLVIT padeda:

- spręsti **tarpvalstybines problemas**, kilusias ES šalyse, taip pat Norvegijoje, Islandijoje, Lichtenšteine;
- kai netinkamai taikomi **ES teisės aktai**;
- iškilus sunkumų bendraujant su **valdžios institucijomis**.

Daugiau informacijos: www.solvit.lt.

2. Skundų skaičius

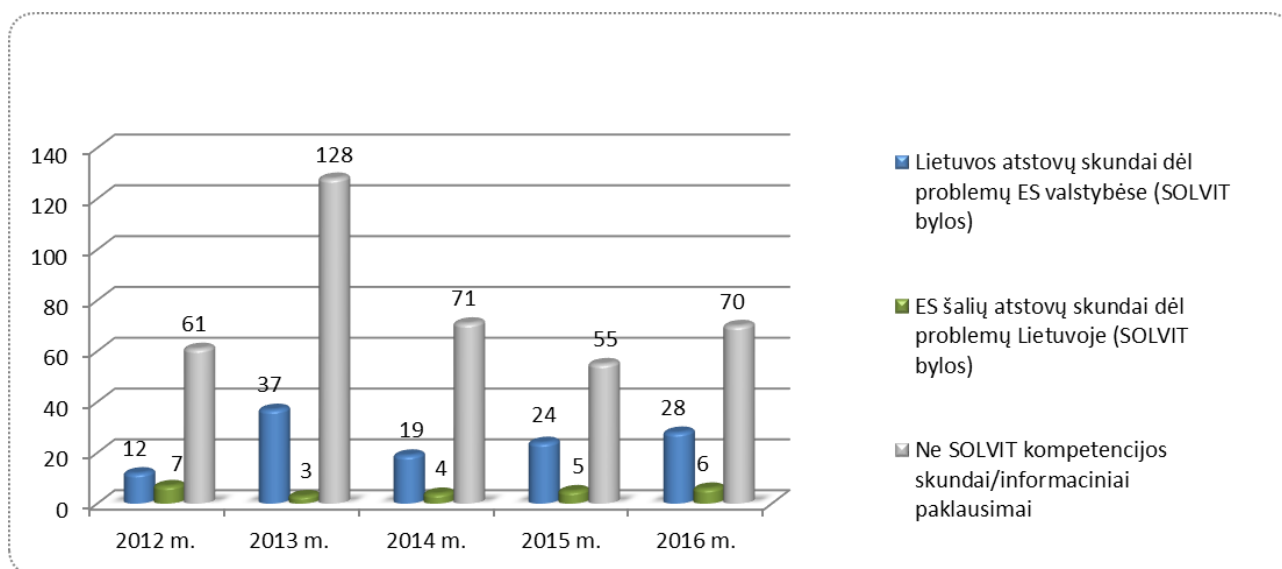
2016 m. Lietuvos SOLVIT centre buvo nagrinėti 104 skundai, iš kurių 34 – SOLVIT kompetencijos bylos.

2016 m. tiek gautų skundų, tiek SOLVIT kompetencijos bylų skaičius ir toliau augo. Palyginti su 2015 m., SOLVIT kompetencijos bylų skaičius 2016 m. išaugo 17 proc. (2015 m. buvo nagrinėtos 29 SOLVIT kompetencijos bylos).

2016 m. Lietuvos SOLVIT centras, bendradarbiaudamas su kitų ES šalių SOLVIT centrais, sprendė 28 bylas dėl problemų, kilusių Lietuvos piliečiams ir verslininkams kitose ES šalyse, ir 6 bylas dėl Lietuvos institucijų galimo netinkamo ES teisės taikymo (skundai gauti iš kitų ES valstybių atstovų).

Ne SOLVIT kompetencijos skundai – tai Lietuvos SOLVIT centre gaunami skundai dėl problemų, kylančių ne ES vidaus rinkos srityje, kai tą sritį reglamentuoja išimtinai nacionalinė teisė, kai nėra ES teisės akto pažeidimo, arba dėl problemų, kylančių ne dėl valdžios institucijos kaltės.

Svarbu pabrėžti, kad visi gaunami skundai nagrinėjami pagal SOLVIT tinklo veiklos taisykles, nustatytas Europos Komisijos, t. y. tikrinama, ar problema priklauso SOLVIT kompetencijai, atliekama klausimo teisinė analizė, konsultuojamasi su atsakingomis institucijomis ir pan. Todėl net ir tais atvejais, kai skundas nepriklauso SOLVIT kompetencijai, visuomet yra padedama surasti kitą problemos sprendimo būdą ir pareiškėją nukreipti tinkama linkme.

Lietuvos SOLVIT centro bylos sudaro 1,4 proc. visų SOLVIT tinklo bylų (34 vs 2414), o LT gyventojų skaičius sudaro tik 0,6 proc. visų ES gyventojų (2,9 mln. vs 503 mln.)

3. Skundų pasiskirstymas tarp piliečių ir verslo atstovų

2016 m. buvo išnagrinėti 5 verslo atstovų skundai (2015 m. buvo 4), iš kurių 3 SOLVIT kompetencijos verslo atstovų bylos (2015 m. – 3).

2016 m., kaip ir ankstesniais metais, didesnę dalį skundų sudarė piliečių skundai.

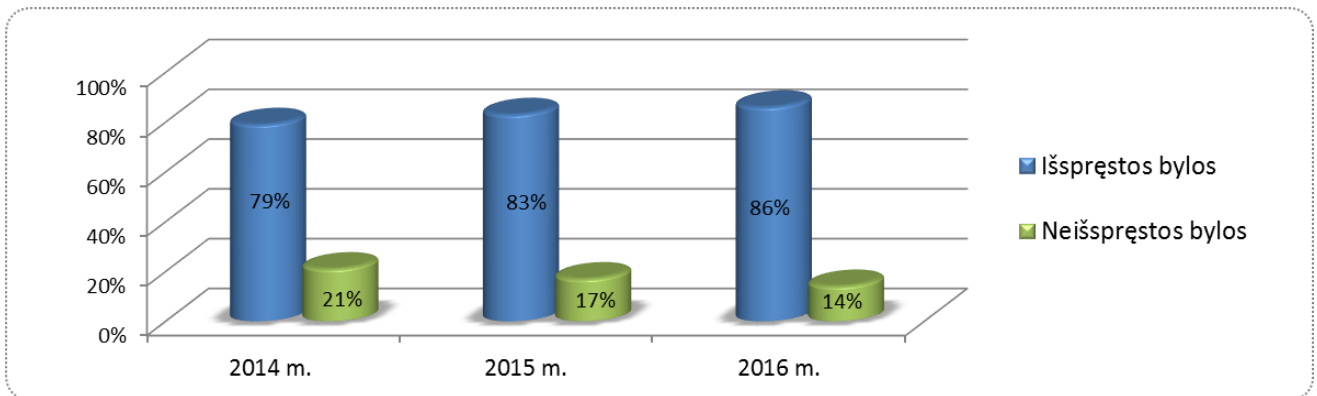
4. Lietuviams kitose ES šalyse kilusių problemų sprendimo efektyvumas

2016 m. net 86 proc. SOLVIT bylų buvo išspręsta teigiamai, t. y. kitų ES šalių institucijos, kuriomis buvo skundžiamasi, pakeitė savo sprendimus.

Džiugina tai, kad šis efektyvumo rodiklis kelerius metus iš eilės didėja. Nors SOLVIT

ginčų sprendimo būdas neteisminis, tačiau juo dauguma visų skundų išsprendžiama įmonės ar piliečio naudai.

14 proc. bylų buvo baigtos neišsprendus klausimo, t. y. nepavykus įtikinti institucijų pakeisti sprendimus.

Lietuviams kitose ES šalyse kilusių problemų sprendimo trukmė *	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Išspręsta laiku	65 %	71 %	75 %
Išspręsti užtruko ilgiau	35 %	29 %	25 %
Vidutinė trukmė	67 dienos	50 dienų	54 dienos

* Nustatytas laikotarpis problemai išspręsti yra 10 savaičių (70 dienų).

5. Lietuviams kitose ES šalyse kilusių problemų sritys

Palyginti su 2015 m., 2016 m. daugiausia išaugo skundų dėl problemų socialinės apsaugos srityje, o skundų dėl teisės gyventi kitoje ES šalyje bei vizų išdavimo Lietuvos piliečių šeimos nariams (ne ES piliečiams) sumažėjo.

Skundų, susijusių su Lietuvoje įgytų profesinių kvalifikacijų pripažinimu kitose ES šalyse, bei mokesčių srityje 2016 m. taip pat

šiek tiek padaugėjo, o skundų dėl problemų registruojant automobilius ar keičiant vairuotojo pažymėjimus, palyginti su 2015 metais, sumažėjo.

Ir toliau matoma tendencija, kad vis daugiau kitose ES šalyse gyvenančių, dirbančių ar studijuojančių lietuvių naudojami įvairiomis ES teikiamomis galimybėmis ir gina savo teises šiose srityse.

Problemų sritys, dėl kurių Lietuvos atstovai skundė kitų ES šalių institucijas	Išraiška procentais		
	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Socialinė apsauga	26 %	38 %	54 % ↑
Laisvas asmenų judėjimas, vizos	20 %	38 %	25 % ↓
Profesinių kvalifikacijų pripažinimas	13 %	4 %	7 % ↑
Mokesčiai	0 %	0 %	7 % ↑
Automobilių registracija, vairuotojo pažymėjimai	31 %	12 %	4 % ↓
Laisvas darbuotojų judėjimas	0 %	4 %	3 % ↓

*Lietuvos piliečiai ir verslo atstovai 2016 m., kaip ir ankstesniais metais, daugiausia skundėsi dėl **Didžiosios Britanijos** – 21 proc. (2015 m. buvo 29 proc.) institucijų sprendimų. Taip pat skundė **Norvegijos** – 14 proc., **Latvijos, Airijos, Olandijos ir Vokietijos** – po 11 proc. institucijų sprendimų.*

6. ES piliečiams Lietuvoje kilusių problemų sprendimo efektyvumas ir sritys

Net 83 proc. SOLVIT bylų (2015 m. – 80 proc.), gautų iš kitų ES šalių SOLVIT centrų dėl problemų, kilusių ES šalių piliečiams Lietuvoje, buvo išspręsta teigiamai, t. y. Lietuvos institucijos, kuriomis buvo skundžiamasi, pakeitė savo sprendimus.

Itin džiugina tai, kad visas (100 proc.) ES piliečių problemas dėl Lietuvos institucijų sprendimų pavyko **išspręsti laiku**, t. y. per nustatytą 70 dienų bylos sprendimo terminą, o vidutinė problemų sprendimo trukmė – tik 37 dienos.

Problemų sritys, dėl kurių ES piliečiai skundė Lietuvos institucijas	Skundų skaičius		
	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Laisvas asmenų judėjimas, vizos	1	-	4
Socialinė apsauga	-	3	1
Mokesčiai	-	-	1
Automobilių registracija, vairuotojo pažymėjimai	1	2	-
Prekių tiekimas, paslaugų teikimas	1	-	-
Profesinių kvalifikacijų pripažinimas	1	-	-

7. Sėkmės istorijos

Lietuvos įmonė galės toliau vykdyti veiklą kaimyninėje šalyje

Latvijos atsakinga institucija panaikino Lietuvoje registruotos dukterinės įmonės Latvijoje licenciją teikti laikinojo įdarbinimo paslaugas. Sprendimas panaikinti licenciją prieštaravo Latvijos nacionalinei ir ES teisei, taip pat protingumo ir proporcingumo principams. Tačiau Latvijos institucija sprendimo panaikinti licenciją neatšaukė.

Įmonės atstovai kreipėsi pagalbos į Lietuvos SOLVIT centrą, veikiančią Ūkio ministerijoje. Lietuvos SOLVIT centrui, bendradarbiaujant su Lietuvos ambasada Latvijoje bei Latvijos SOLVIT centru, pavyko pasiekti, kad atsakinga Latvijos institucija pakeistų sprendimą – licencijos galiojimas Lietuvos įmonei buvo atnaujintas.

Lietuvė gali teisėtai teikti kirpėjos paslaugas Vokietijoje

Vokietijoje gyvenanti lietuvė kreipėsi į atsakingą Vokietijos instituciją su prašymu pripažinti jos profesinę kvalifikaciją ir pateikė pažymėjimą, išduotą Ūkio ministerijos, kuris patvirtino jos kirpėjos profesinę patirtį ir trukmę. Tačiau Vokietijos institucija reikalavo naujo pažymėjimo, kuriame būtų nuodyta ne tik profesinės patirties trukmė, bet ir konkrečios datos, kada moteris užsiėmė kirpėjos veikla Lietuvoje.

Lietuvos SOLVIT centras, išnagrinėjęs atvejį, išsiaiškino, kad vadovaujantis ES teise papildomas Vokietijos institucijos reikalavimas yra neteisėtas. Pagal ES Direktyvą dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo valstybė narė, pripažindama ankstesnį užsiėmimą ta veikla kitoje valstybėje narėje, gali prašyti pažymėjimo tik dėl veiklos pobūdžio ir trukmės. Lietuvos SOLVIT centrui pateikus savo teisinius argumentus, Vokietijos institucija pakeitė priimtą sprendimą ir sutiko pripažinti lietuvės profesinę kvalifikaciją nereikalaujama papildomų dokumentų.

„Negaliu patikėti, kad pagaliau kažko pasiekėm. Bet čia tik jūsų dėka, esu be galo jums dėkinga.“

*****

„ Ačiū už Jūsų pagalbą, už asmeninį rūpestį Jūs rodėte šiame reikale. Nuveikėm tikrai daug, jeigu ir pralaimėjome nedidelį mūšį, tai viso "karo" baigtis tikrai dar neprarasta. Ačiū Jums dar kartą! “

*****

„Ačiū labai, kad pasiteiravot, taip pagaliau suteikė vyrui vizą. Ačiū už visas jūsų pastangas. Buvo malonu bendrauti su jumis ir žinoti kad galima kažkur kreiptis. Ačiū dar kartą.“

*****

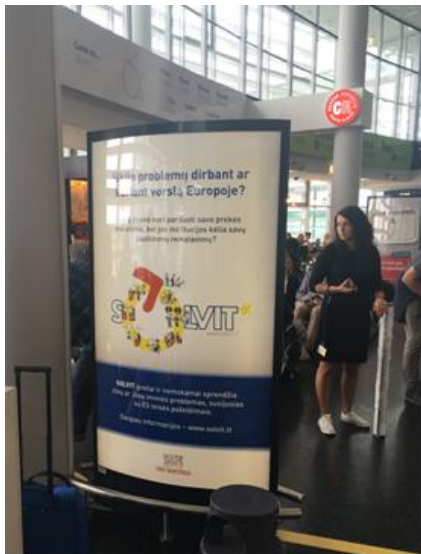
„Pagaliau turiu vairuotojo pažymėjimą su visais reikalingais įrašais (95 kodu). Neapsakomai džiaugiuosi. Nuoširdžiai dėkoju Jums ir Jūsų kolegoms.“

8. SOLVIT viešinimo veikla

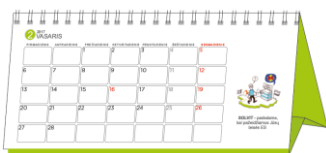
Viešinant SOLVIT centro veiklą ir toliau buvo stengiamasi pasiekti tuos, kuriems jo paslaugos yra aktualios ir reikalingos. SOLVIT tikslinė auditorija yra kitose ES šalyse keliaujantys, studijuojantys, dirbantys Lietuvos piliečiai ir ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje verslą vykdantys verslininkai.

2016 m. Lietuvos SOLVIT centro veikla tris mėnesius buvo viešinama Vilniaus oro uoste esančiuose reklaminiuose pilonuose.

SOLVIT centro veiklą viešinantis radijo reportažas 100 kartų buvo transliuojamas Žinių radijo laidose.

Lietuvos SOLVIT centro partneriams – Lietuvos ambasadoms ES šalyse, Lietuvos kompetentingoms institucijoms, kitiems ES informacijos ir pagalbos tinklams – buvo išplatinta 120 SOLVIT kalendorių.

2016 m. Lietuvos SOLVIT centro veikla taip pat buvo pristatoma verslo atstovams skirtuose seminaruose Vilniuje ir Alytuje, renginiuose „EURES. Darbo paieška Europoje“ Vilniuje ir Kaune.

Apie SOLVIT buvo rašoma tinklalapyje vz.lt: [„SOLVIT sutramdė Latvijos biurokratus“](#) ir [„Esi profesionalas Lietuvoje, gali būti toks ir ES“](#).

2016 m. Lietuvos SOLVIT centro atstovės kartu su kolegomis tradiciškai dalyvavo Europos dienos šventėje Vilniuje, kurios metu bendravo su miesto gyventojais ir svečiais, pasakojo apie galimybes ES vidaus rinkoje bei SOLVIT teikiamas paslaugas.

2016 m., kaip ir ankstesniais metais, toliau buvo stiprinamas bendradarbiavimas su kitais ES informacijos ir pagalbos tinklais bei kompetentingomis Lietuvos institucijomis tiek sprendžiant SOLVIT bylas, tiek viešinant teikiamas paslaugas. Taip pat buvo įgyvendinta Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje organizuotoje ES informacijos tinklo konferencijoje gimusi idėja į vieną vietą surinkti filmukus apie įvairias ES programas – [Youtube](#) kanale [„Mažasis ES kinas“](#) paskelbti smagūs SOLVIT ir kitų ES priemonių informaciniai filmukai.